

CHRISTIAN BOBIN
Elámulni a mindennapin

Christian Bobin

Elámulni a mindennapin

Vigilia Kiadó
Budapest, 2022

A fordítás alapjául szolgáló mű:
Christian Bobin: *Autoportrait au radiateur*
© Éditions Gallimard, Paris, 1997

Fordította:
KISS GABRIELLA

Lektorálta:
BENDE JÓZSEF

Hungarian translation © Kiss Gabriella, 2022
Hungarian edition © Vigilia Kiadó, 2022

ELŐSZÓ CHRISTIAN BOBIN KÖNYVÉHEZ

A huszonegyedik század embereként ezer dolog követeli a figyelmünket.

Sürgetőn, hangosan, ellentmondást nem tűrően, sokszor erőszakosan.

Azt a benyomást keltve, hogy ez az „ezer dolog” egyedül fontos, értékes és elmulaszthatatlan.

Ha engedünk ennek a sürgetésnek, mert nem akarunk lemaradni, vagy mert abban remélünk, hogy a sok, a hatékony, a gyors az életünkben több lehetőséget teremt, akkor csalódottan vesszük észre, hogy mégis hiányzik a napjainkból a megelégedettség, a lelkesedés, az öröm.

Valami, amiért érdemes élni.

A lelket nem az tölti be, ami sok, ami gyors, ami felfokozott.

Hanem ami belülről érinti.

Az éltet, amit belülről megismerünk.

Amikor bensőnkben érintődünk.

Mert akkor érezzük, hogy élünk.

Az táplál, amit megízlelünk, amivel bensőséges kapcsolatba lépünk.

Az éltet, ami személyes.
Néha alig megosztható.
Ami megszólít, bennem rezonál.
És éltet.
Ahol egy vagyok magammal.
Rám tartozik, s engem igényel.
Egyben az én életem sajátos adnivalója.

S ez nem mindig az, ami a figyelmünket követelőzőn magára vonja.

Christian Bobin abban segít, hogy meg tudjuk különböztetni azt, ami hangos, sürgető attól, aminek valóban jelentősége van. Hogy észrevegyük, mi fontos, mi tesz igazán jót.

Bobin arra tanít, hova figyeljünk.

„Önök is látják a világot. Ugyanazt látják, mint én. A világ nem más, mint csatatér. Mindenütt fekete lovagok. Kardok csörömpölése a lelkek mélyén.

De ennek nincs jelentősége.

Elsétáltam egy kis tó mellett. Harmatkása borította.

Ennek volt jelentősége” (Bobin).

„Kevés esemény van egy életben. Háborúk, ünnepek, s mindaz, ami zajt kelt, nem esemény.

Az esemény észrevétlenül, feltűnés nélkül érkezik.

S csak később, sokkal utána vesszük észre, hogy ott valaminek történnie kellett” (Bobin).

Az, ami igazán lényeges, nem látványosan, nem feltűnést keltve érkezik.

Egy egészen apró dolog meg tudja változtatni az életünket.

Egy egész apró érintés meghatározhat, új irányt adhat.

S az, ami érint, mindig váratlanul jön. Nem rendelkezhetünk fölötte.

Ami meglep, nem rendelésre érkezik.

Nem hangos, nem erőszakos.

Csak várakozhatunk rá.

„Miközben várakozunk, aközben történik a megváltás. S a megváltás működik bennünk anélkül, hogy tudomásunk lenne róla. Mást nem kíván tőlünk, csak azt, hogy engedjük, ne akadályozzuk. Megadni neki annyi időt, amennyire szüksége van. Várni annyi éjszakán át, sötétségen át, amennyire szüksége van. Már bizonyára észrevette: a várakozásunk – szeretetre, tavaszra, lélegzetvételnymi megpihenésre – mindig meglepetésként teljesül be. Mintha az, amire várunk, mindig váratlanul érkezne. Mintha a várakozás

valódi értelme ez lenne: semmit sem előre elképzelni, kivéve azt, hogy meglepetésként fog érkezni. Csak arra várakozni, hogy meglepetés érjen. Ez a tudás egészen mélyről fakad bennem. Nem is tudás ez, hanem bizalom, suttogás, egy dal. Az egyetlen tanítómesteremtől származik: egy fától. Minden fától, az este hűvös susogásában. Azáltal tanítanak, ahogy minden percnél örülni tudnak. Az eső keserűségének, a nap bolondságának. Számukra minden táplálék. Semmiért sem aggódnak, legkevésbé azért, hogy van-e értelme az életüknek” (Bobin).

A lét örömét, az életkedvet, annak tapasztalatát, hogy lenni jó, attól az Istentől kaptuk, akiről a Teremtés könyvének szerzője azt állítja, hogy örül annak, amit létbe hozott. „Isten látta, hogy nagyon jó mindaz, amit alkotott” (Ter 1,31). Az életöröm Isten vonása bennünk.

Megrendítő tapasztalatunk, hogy az életörömöt törékeny cserépedényben hordozzuk.

Nemcsak nehéz események kezdik ki az életkedvet bennünk: veszteségek, kudarcok, betegségek, a hanyatlás, az elmúlás.

Az életet olykor érthetetlen módon fájdalmasnak találjuk, olykor indokolatlanul tör ránk mély szomorúság.

S ezzel a megnevezhetetlen lehúzó erővel szemben tehetetlenséget élünk meg. Kiszolgáltatottságot.

Mintha nem lenne rendben valami.

Riadtan látjuk, hogy az életöröm kiszorul a látóhatárunkból. Megfakul. Eltűnik.

Ami nyomasztó súlyként ránehezül az életkedvünkre, az élet szépségébe vetett bizalmunkat ássa alá.

Kikezdi az életszeretetünket, az élni akarásunkat.

Bobin arra tanít, hova figyeljünk, amikor megfakul az életöröm bennünk.

Mi erősít minket abban, hogy jó lenni.

Mi segít megszeretni az életet úgy, ahogyan van.

Bobin *Elámulni a mindennapin* [Autoportrait au radiateur] című könyvének fordítója, Kiss Gabriella írja:

„Az *Autoportrait*-ről szólva, a napló-jelleg nem külső események rögzítésében nyilvánul meg – valóban, mit is mondhatnának, mitől lennének érdekesek egy magyar olvasó számára egy ismeretlen francia író mindennapjai –, hanem egy évnyi belső út ‘dokumentációja’, húsvétól húsvétig. Olyan belső úté, amely bármelyikünké

lehet, akik élünk, szeretünk, elveszítünk valakit, aki nagyon fontos számunkra... és nem érzük be a felszíni történésekkel, hanem igyekszünk mögéjük vagy a mélyükre látni.”

Kiss Gabriella lélekből fakadó fordításán átsugárzik Christian Bobin írásának ihletettsége.

Mustó Péter és Hári Ildikó

Dobogókő, 2022. február 19.

Elámulni a mindennapin